

Προχωρημένα Θέματα Τεχνολογίας και Εφαρμογών Βάσεων Δεδομένων

Βασικές Αρχές Διαχείρισης Ταυτοχρονισμού

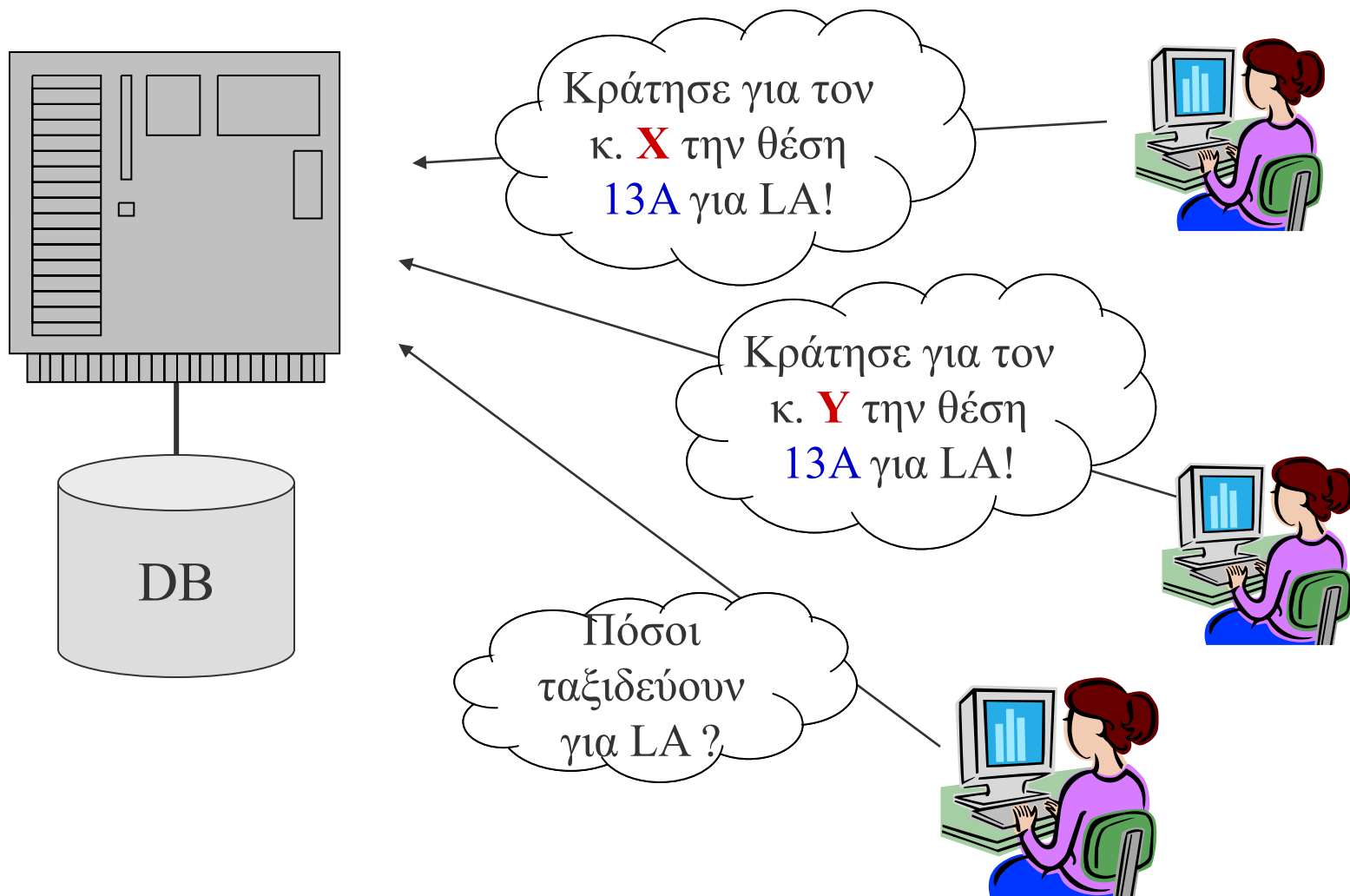
Πάνος Βασιλειάδης

pvassil@cs.uoi.gr

Μάρτιος 2020

www.cs.uoi.gr/~pvassil/courses/db_III/

Συναλλαγές & Ταυτοχρονισμός

Θεματολόγιο

- Κλειδώματα – 2 Phase Locking
- Πώς γίνεται στην πράξη?
- Αδιέξοδα
- SQL & συναλλαγές

Θεματολόγιο

- Κλειδώματα – 2 Phase Locking
- Πώς γίνεται στην πράξη?
- Αδιέξοδα
- SQL & συναλλαγές

Πώς ελέγχουμε σειριοποιησιμότητα στην πράξη?

- Η σειριοποιησιμότητα όψεων είναι πολύ ακριβή για να ελεγχθεί, ούτως ή άλλως...
- Οι αλγόριθμοι για τον έλεγχο σειριοποιησιμότητας συγκρούσεων κοστίζουν n^2 [ενίοτε και καλύτερα] για n συναλλαγές.
- Μόνο που ο έλεγχος αυτός γίνεται **αφού** φτιαχτεί το χρονοπρόγραμμα, ήτοι γίνεται λίγο αργά ...
- Γι' αυτό και έχουμε αναπτύξει on-line πρωτόκολλα ελέγχου του ταυτοχρονισμού των συναλλαγών.

Κλειδώματα και πρωτόκολλα

- **Πρωτόκολλο κλειδώματος** είναι ένα συγκεκριμένο είδος πρωτοκόλλων, που διασφαλίζουν την σειριοποιησιμότητα μιας σειράς ενεργειών του DBMS, στη βάση κανόνων για το τι μπορεί [ή δεν μπορεί] να προσπελάσει μια συναλλαγή.
- Η βασική έννοια γύρω από την οποία οργανώνεται ένα τέτοιο πρωτόκολλο, είναι η έννοια του «**κλειδώματος**» (ή «κλειδιού», ή «κλειδαριάς» ...)
Στην αγγλική *lock* [πολύ σπάνια, και *key*].

Κλείδωμα

- ✦ **Κλείδωμα** είναι μια μεταβλητή που σχετίζεται με ένα στοιχειώδες δεδομένο και περιγράφει την κατάσταση του, σε σχέση με πιθανές πράξεις που μπορούν να εφαρμοσθούν σε αυτό.

Read@T1

Written@T2

EMP

ID	Name
12	XX
13	YY
14	ZZ

2 Phase Locking – 2PL

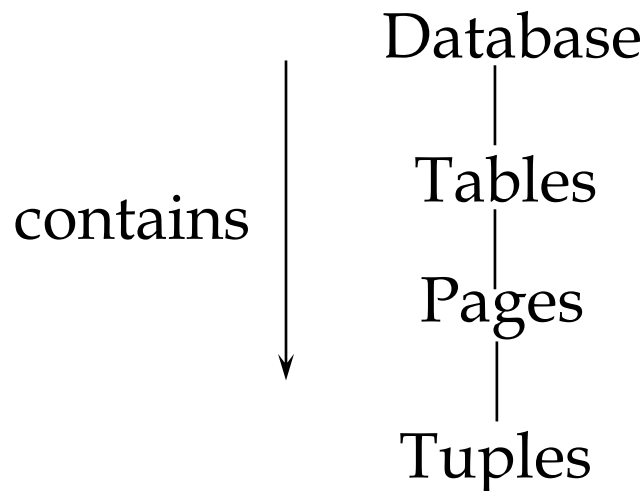
- ✦ Ο βασικός αλγόριθμος διαχείρισης του ταυτοχρονισμού συναλλαγών είναι ο «**Αλγόριθμος Κλειδώματος Δύο Φάσεων**» -- στην αγγλική “2 Phase Locking” ή **2PL**

2PL

- ✦ Εξασφαλίζει τη σειριοποιησιμότητα επιτρέποντας στις συναλλαγές να προσπελάσουν **αντικείμενα**, αν καταφέρουν να αποκτήσουν κάποιο κλείδωμα γι' αυτά.
- ✦ Δύο **είδη** κλειδώματος:
 - ✦ **Ανάγνωσης**: λαμβάνεις κλείδωμα για να **διαβάσεις** ένα αντικείμενο
 - ✦ **Εγγραφής**: λαμβάνεις κλείδωμα για να **γράψεις ή/και για να διαβάσεις** ένα αντικείμενο

Τι είναι «αντικείμενο»?

- Μπορούμε να κλειδώσουμε τη βάση σε πολλά «επίπεδα»
- Θεωρήστε προς το παρόν **εγγραφές** (στα πιο πολλά DBMS's πλέον)
 - Εσωτερικά, ενίοτε μιλάμε και για **σελίδες**
 - Πολλές φορές κλειδώνονται και ολόκληροι πίνακες

Πρωτόλειος αλγόριθμος κλειδώματος $\neq$ 2PL

- Κάθε ενέργεια διαβάσματος/γραφίσματος απαιτεί να (περιμένεις μέχρι να) έχεις πάρει το σωστό κλείδωμα
- Για να διαβάσεις, πρέπει να πάρεις ένα **read lock** – το οποίο και θα αποκαλούμε **Shared lock (S-lock)**. Είναι δυνατόν να υπάρχουν πολλές συναλλαγές με S-lock για το ίδιο αντικείμενο
- Για να γράψεις, πρέπει να πάρεις ένα **write lock** – το οποίο και θα αποκαλούμε **eXclusive lock (X-lock)**. Αν μια συναλλαγή έχει X-lock για ένα αντικείμενο, απαγορεύεται οποιαδήποτε άλλη να έχει κάποιο κλείδωμα για το αντικείμενο αυτό
- Μπορείς να ξεκλειδώνεις (**Unlock**) αντικείμενα, αν δεν τα χρειάζεσαι.

Συμβολισμός

- $R_T (A)$: η συναλλαγή T διαβάζει το αντικείμενο A
- $W_T (A)$: η συναλλαγή T γράφει το αντικείμενο A
- **$S_T (A)$** : η συναλλαγή T παίρνει S-lock για το αντικείμενο A
- **$X_T (A)$** : η συναλλαγή T παίρνει X-lock για το αντικείμενο A
- **$U_T (A)$** : η συναλλαγή T ξεκλειδώνει το αντικείμενο A
- $COMMIT_T$: η συναλλαγή T τερματίζει επιτυχώς
- $ABORT_T$: η συναλλαγή T αποτυγχάνει

Παράδειγμα

T_7
lock-X(B)
read(B)
 $B := B - 50$
write(B)
unlock(B)
lock-S(A)
read(A)
 $\text{display}(A+B)$
unlock(A).

$R_7(B) ; W_7(B) ; R_7(A) .$

X₇(B) ; $R_7(B)$; $W_7(B)$; **U₇(B)** ; **S₇(A)** ; $R_7(A)$ **U₇(A)**

Παράδειγμα

T_7
lock-X(B)
→ read(B)
→ $B := B - 50$
→ write(B)
unlock(B)

→ **lock-S(A)**
→ read(A)
→ $\text{display}(A+B)$
unlock(A)

Βασική υπόθεση: ξέρουμε
από πριν όλες τις ενέργειες
της συναλλαγής ...

Συγκρούσεις

- Έστω δύο συναλλαγές, T1 και T2, εκ των οποίων, η T1 ζητά ένα κλείδωμα και η T2 έχει ήδη ένα κλείδωμα για το ίδιο αντικείμενο.
- Ο πίνακας συγκρούσεων πρέπει να σας θυμίζει κάτι...
- Άρνηση $\Rightarrow$ «περίμενε μέχρι να γίνει unlock»

		Lock held	
Lock requested	T1 \ T2	Read	Write
	Read	☒	☐
	Write	☐	☐

2 ειδών προβλήματα

- Αν προσπαθήσεις να **αυξήσεις** τις ταυτόχρονες συναλλαγές, **ξεκλειδώνοντας αντικείμενα πολύ νωρίς**, μπορεί να έχεις προβλήματα ασυνέπειας
- Αν προσπαθήσεις να **καθυστερήσεις το ξεκλείδωμα**,
 - ✦ μπορεί να προκύψουν **αδιέξοδα** (όπου δύο συναλλαγές περιμένουν –για πάντα– η μία την άλλη για το ξεκλείδωμα διαφορετικών αντικειμένων)
 - ✦ **καθυστερείς** (ενώ έχουμε πιο έξυπνους τρόπους)...

Ξεκλειδώνοντας νωρίς...

Επειδή η T7
ξεκλειδώνει το B
νωρίς, το αποτέλεσμα
της T8 είναι λάθος...

T ₇	T ₈
lock-X(B) read(B) B := B - 50 write(B) unlock(B)	lock-S(A) read(A) unlock(A) lock-S(B) read(B) unlock(B) display(A + B)
lock-X(A) read(A) A := A + 50 write(A) unlock(A)	

Deadlock

Η μία συναλλαγή έχει κλειδώσει το αντικείμενο που χρειάζεται η άλλη. Σταματούν και οι δύο, αναμένοντας η μία την άλλη ...

T₉

lock-X(B)
read(B)
B := B - 50
write(B)

lock-X(A)

read(A)
A := A + 50
write(A)
unlock(B)
unlock(A)

T₁₀

lock-S(A)
read(A)
lock-S(B)

read(B)
unlock(A)
unlock(B)
display(A + B)

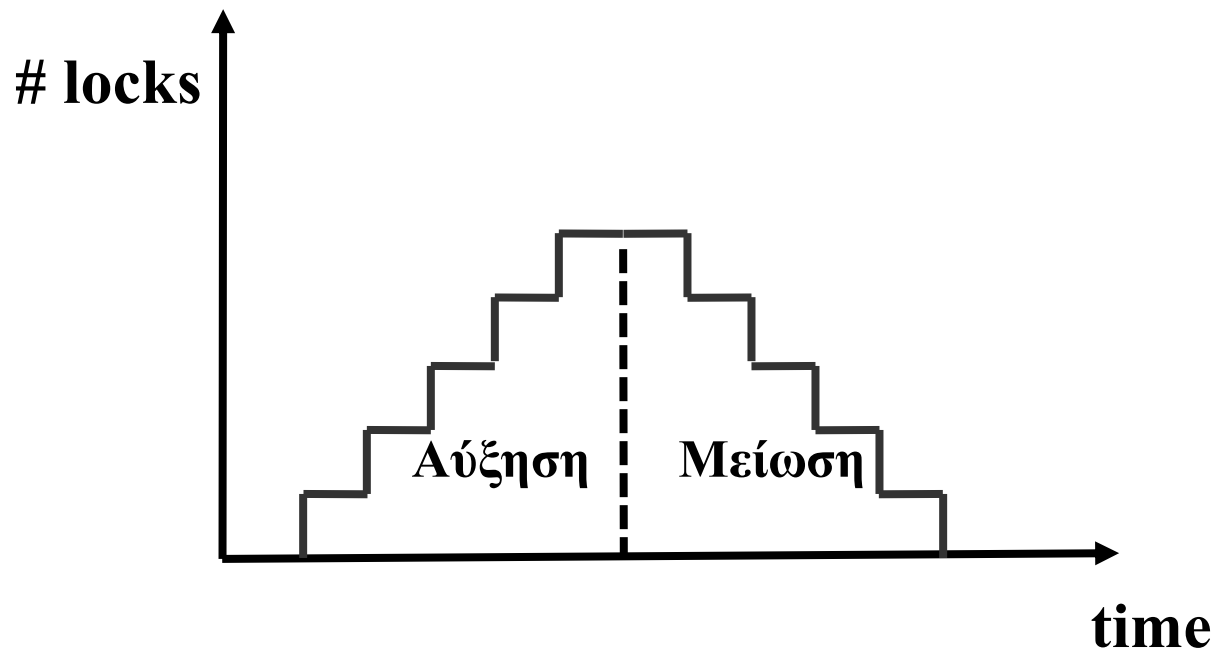
2PL

➤ Ζήτα κλείδωμα πριν πράξεις:

- ✦ Για να διαβάσεις, πρέπει να πάρεις ένα **Shared lock (S-lock)**. Είναι δυνατόν να υπάρχουν πολλές συναλλαγές με S-lock για το ίδιο αντικείμενο
- ✦ Για να γράψεις, πρέπει να πάρεις ένα **eXclusive lock (X-lock)**. Αν μια συναλλαγή έχει X-lock για ένα αντικείμενο, απαγορεύεται οποιαδήποτε άλλη να έχει κάποιο κλείδωμα για το αντικείμενο αυτό

➤ Δεν μπορείς να ξεκλειδώσεις αντικείμενο μέχρι να έχεις πάρει και το τελευταίο κλείδωμα που χρειάζεσαι

2 Phase Locking

Ξανά: έτσι και ξεκλειδώσεις αντικείμενο, δεν μπορείς να πάρεις άλλο κλείδωμα!!!

2PL?

T₉

lock-X(B)
read(B)
B := B - 50
write(B)
lock-X(A)
read(A)
A := A + 50
write(A)
unlock(B)
unlock(A)

LEGAL

T₁₀

lock-S(A)
read(A)
lock-S(B)
read(B)
unlock(A)
unlock(B)
display(A + B)

LEGAL

T₇

lock-X(B)
read(B)
B := B - 50
write(B)
unlock(B)
lock-X(A)
read(A)
A := A + 50
write(A)
unlock(A)

NOT LEGAL

T₈

lock-S(A)
read(A)
unlock(A)
lock-S(B)
read(B)
unlock(B)
display(A + B)

NOT LEGAL

KEY

GROWING
SHRINKING
VIOLATION

Απλοϊκή περίπτωση που κάθε *schedule*
έχει *μόνο μία* συναλλαγή

Διαχειριστής κλειδαριών

- Το τμήμα του DBMS που διαχειρίζεται τα κλειδώματα
- Αν το DBMS υποστηρίζει 2PL → **2PL scheduler**
- **Πίνακας κλειδαριών:**

✦ ObjectID

- ✦ TransactionID, LockType
- ✦ Queue με συναλλαγές εν αναμονή

	x	y	z
T1		S	
T2		S	
T3		W	

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

Μέθοδος:

- Ας δοκιμάσω να βάλω *locks & unlocks*...
- Έχω μη επιτρεπτές συγκρούσεις?
- Έχουν όλες οι συναλλαγές τις 2 φάσεις?

**Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα
από αλγόριθμο 2PL ?**

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

$R1[y]; R2[x]; W1[y]; W3[y]; W1[z]; R2[z]; R3[z].$

	x	y	z
T1			
T2			
T3			

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y]; R2[x]; W1[y]; W3[y]; W1[z]; R2[z]; R3[z].

	x	y	z
T1		X	
T2			
T3			

X1[y]; R1[y];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y]; **R2[x]**; W1[y]; W3[y]; W1[z]; **R2[z]**; R3[z].

	x	y	z
T1		X	
T2	S		
T3			

X1[y]; **R1[y]**; S2[x]; **R2[x]**;

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y]; R2[x]; W1[y]; W3[y]; W1[z]; R2[z]; R3[z].

Έχω ήδη το
lock...

	x	y	z
T1		X	
T2	S		
T3			

X1[y]; R1[y]; S2[x]; R2[x]; W1[y];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y]; R2[x]; W1[y]; W3[y]; W1[z]; R2[z]; R3[z].

Unlock κάνω?
Το T3 θέλει το y

↑
OXI!!

	x	y	z
T1		X	
T2	S		
T3			

X1[y]; R1[y]; S2[x]; R2[x]; W1[y];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

Και τι
κάνω?

Ελέγχω το ενδεχόμενο, proactively, να έχει πάρει το lock W1[z] (ξέρουμε το μέλλον) και έχοντας πλέον ΌΛΑ τα locks που θα χρειαστεί, η T1 να προβαίνει σε unlock...

Αυτό ΕΙΝΑΙ συμβατό με το πρωτόκολλο του 2PL

X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

	x	y	z
T1			X
T2	S		
T3		X	

X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];X3[y]
;W3[y];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

Έχω ήδη το
lock...

	x	y	z
T1			X
T2	S		
T3		X	

X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];X3[y]
;W3[y];W1[z];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

	x	y	z
T1			
T2	S		
T3		X	

X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];X3[y]
;W3[y];W1[z];U1[z];

← Unlock ASAP

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y]; R2[x]; W1[y]; W3[y]; W1[z]; R2[z]; R3[z].

	x	y	z
T1			
T2	S		S
T3		X	

X1[y]; R1[y]; S2[x]; R2[x]; W1[y]; X1[z]; U1[y]; X3[y]
; W3[y]; W1[z]; U1[z]; S2[z]; R2[z];

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

ΔΕΝ υπάρχει
σύγκρουση για S-
locks!!

	x	y	z
T1			
T2	S		S
T3		X	S

X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];X3[y]
;W3[y];W1[z];U1[z];S2[z];R2[z];S3[z];R3[z];

... val ...

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];X3[y]
;W3[y];W1[z];U1[z];S2[z];R2[z];S3[z];R3[z];U₁₂₃[
all] ...

Μπορούσα να είχα κάνει ?

S2:

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

U3[y] ↓
U2[x] ↓
X1[y];R1[y];S2[x];R2[x];W1[y];X1[z];U1[y];X3[y]
;W3[y];W1[z];U1[z];S2[z];R2[z];S3[z];R3[z];U₁₂₃[all] ...

Θεώρημα

- Όλα τα χρονοπρογράμματα που προκύπτουν από ένα διαχειριστή κλειδαριών 2PL, έχουν ακυκλικό γράφο σειριοποίησης
- Το αντίστροφο ΔΕΝ ισχύει.
- Λήμμα: αν δεν έχει ακυκλικό γράφο σειριοποίησης
→ δεν είναι 2PL.

Μπορώ να σειριοποιήσω το παρόν χρονοπρόγραμμα?

✦ S3: $W2[x]; W3[x]; W1[y]; W2[y]$.

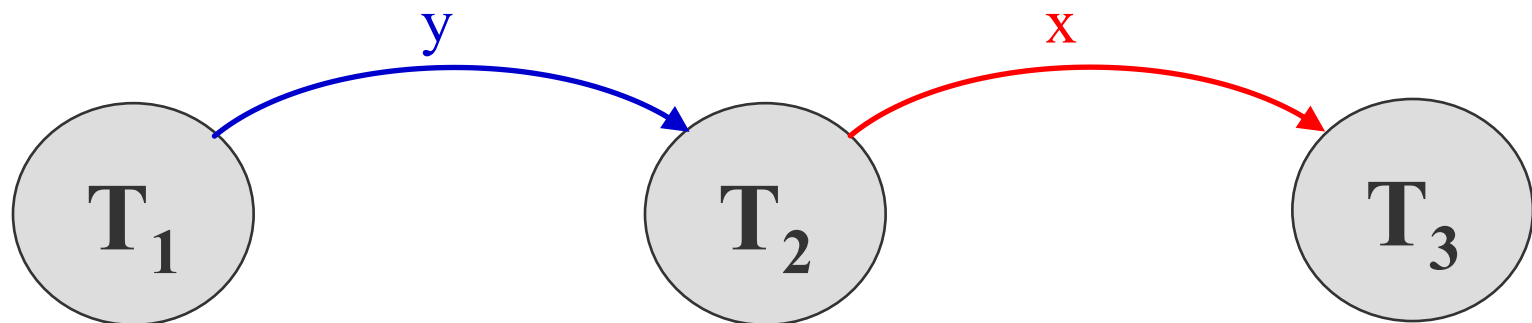
T1: $W1[y]$

T2: $W2[x]W2[y]$

T3: $W3[x]$

Μπορώ να σειριοποιήσω το παρόν χρονοπρόγραμμα?

✦ S3: $W2[x]; W3[x]; W1[y]; W2[y]$.

Άκυκλο γράφημα $\Leftrightarrow$ Σειριοποιήσιμο χρονοπρόγραμμα

Προκύπτει το παρακάτω χρονοπρόγραμμα από αλγόριθμο 2PL ?

S3: W2[x]; W3[x]; W1[y]; W2[y].

T1: W1[y]

T2: W2[x]W2[y]

T3: W3[x]

Ας βάλουμε κλειδαριές:

X2[x]W2[x] X2[y] U2[x] X3[x]W3[x]

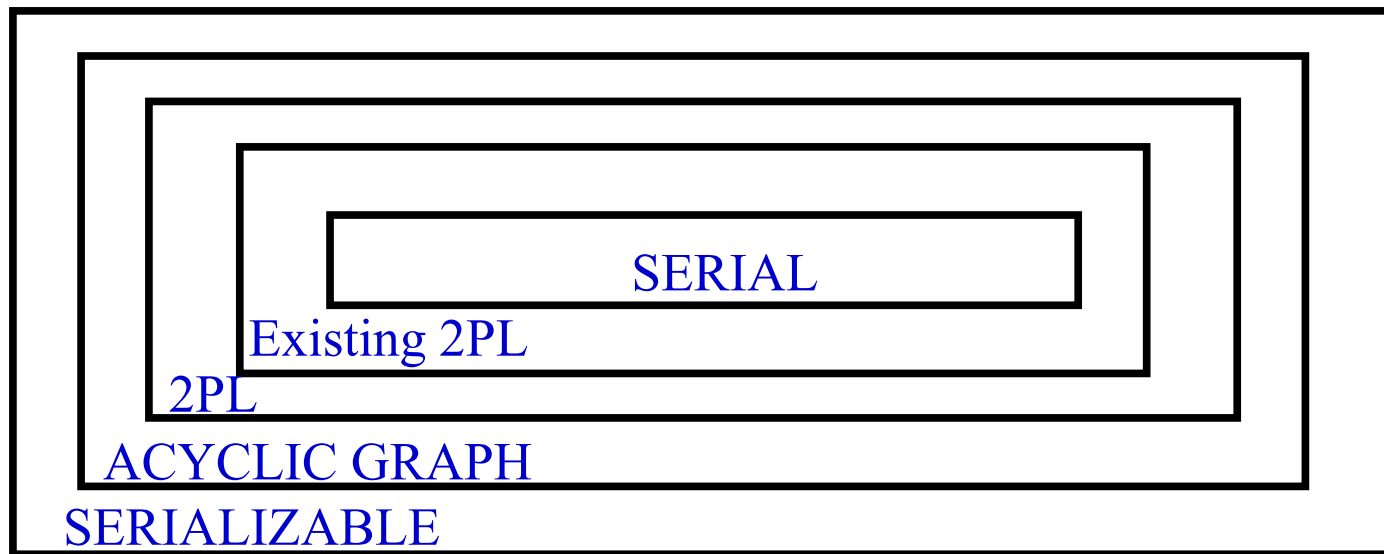
?? U2[x][X3[x]W3[x] ??

??? U2[y]X1[y]W1[y] ??

OXI! Διότι έπεται W2[y]

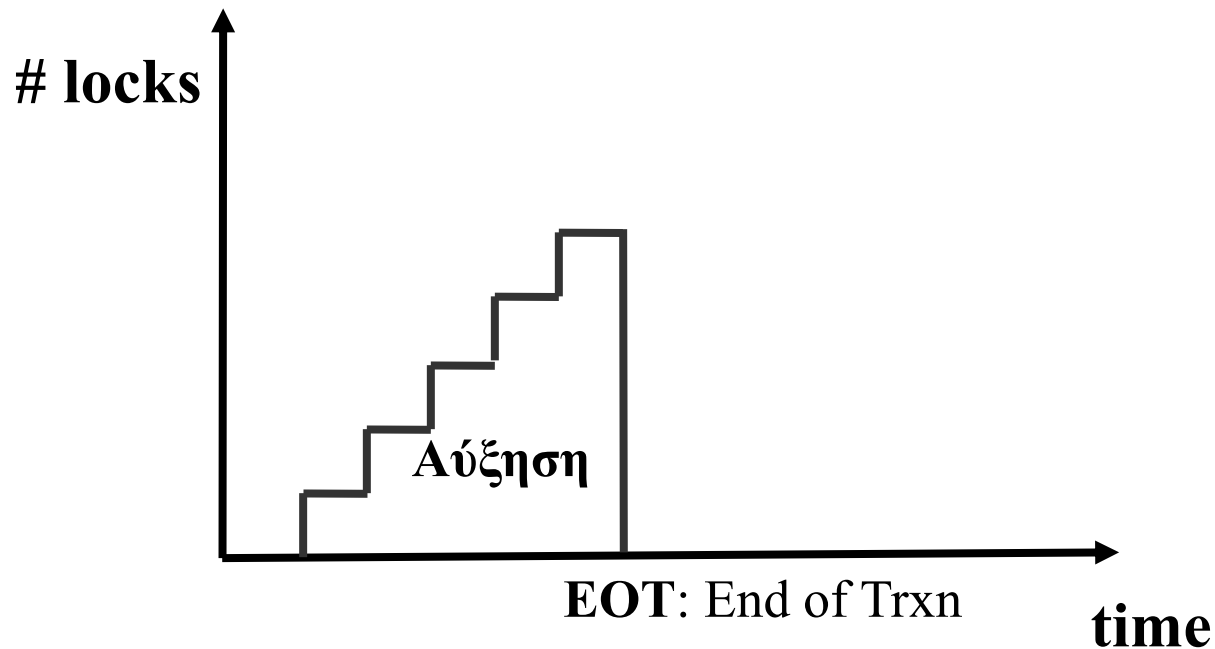
	x	y
T1		
T2		X
T3	X	

Venn διάγραμμα

Υπάρχων 2PL?

- **Αυστηρός 2PL**: όλα τα κλειδώματα αφήνονται στο τέλος της συναλλαγής, **μαζί**.

Αυστηρός 2PL

- Στην πράξη όλα τα συστήματα χρησιμοποιούν αυστηρό 2PL...

[Για το σπίτι] Προκύπτει από Strict 2PL?

R1[y];R2[x];W1[y];W3[y];W1[z];R2[z];R3[z].

Θεματολόγιο

- Κλειδώματα – 2 Phase Locking
- Πώς γίνεται στην πράξη?
- Αδιέξοδα
- SQL & συναλλαγές

Πώς γίνεται στην πράξη?

- Τα κλειδώματα και την πρόσβαση στον πίνακα κλειδαριών, τα διαχειρίζεται ο **διαχειριστής κλειδωμάτων (lock manager)**
- Κάθε συναλλαγή ζητά από το διαχειριστή κλειδωμάτων το αντίστοιχο κλειδί
- Αυτός ελέγχει τον πίνακα κλειδωμάτων και αν μπορεί, παραχωρεί το κλειδί και ενημερώνει τον πίνακα
- Αν δεν μπορεί, χρησιμοποιεί μια ουρά αναμονής ανά αντικείμενο, όπου και καταχωρείται η εν λόγω συναλλαγή. Η συναλλαγή περιμένει.

Πώς γίνεται στην πράξη?

- Όταν μια συναλλαγή τελειώνει [επιτυχώς, ή μη], όλα τα κλειδώματα αποδεσμεύονται.
- Όσες συναλλαγές περιμένουν στην ουρά αναμονής για κάθε κλείδωμα, ενεργοποιούνται και λαμβάνουν τα κλειδώματα με τη σειρά
- Π.χ., αν η ουρά είναι $S1 [x] S2 [x] X3 [x]$ για το x , όταν θα ενεργοποιηθεί η ουρά, η $T1$ και $T2$ θα πάρουν το S -lock και η ουρά θα γίνει $X3 [x]$

Λιμοκτονία -- starvation

- Έστω ότι η T1 έχει S-lock στο x
- Έστω ότι η T2 ζητά X-lock στο x → θα μπει στην ουρά αναμονής $Q: X2 [x]$
- Έστω ότι, ακολούθως, έρχεται η T3 και ζητά S-lock στο x. Θα το λάβει?
- **ΟΧΙ!** Αν ακολουθήσουμε αυτή την πολιτική, είναι πιθανό η T2 να περιμένει για πάντα...
- Η T3 θα μπει στην ουρά $Q: X2 [x] S3 [x]$

Ατομικότητα του κλειδώματος

- ✦ Για να διασφαλίζεται η ατομικότητα του κλειδώματος και ξεκλειδώματος:
 - ✦ χρησιμοποιείται σηματοφορέας στην μνήμη για τον πίνακα κλειδωμάτων
 - ✦ χρησιμοποιούνται μικρής διάρκειας **μάνταλα** (latches) για τις **σελίδες** που διαβάζονται ή ενημερώνονται, αν το κλείδωμα γίνεται ανά **εγγραφή** (ουσιαστικά κλειδώνοντας την αντίστοιχη I/O ενέργεια read/write, για να μην υπάρχει σύγκρουση σε επίπεδο σελίδας)

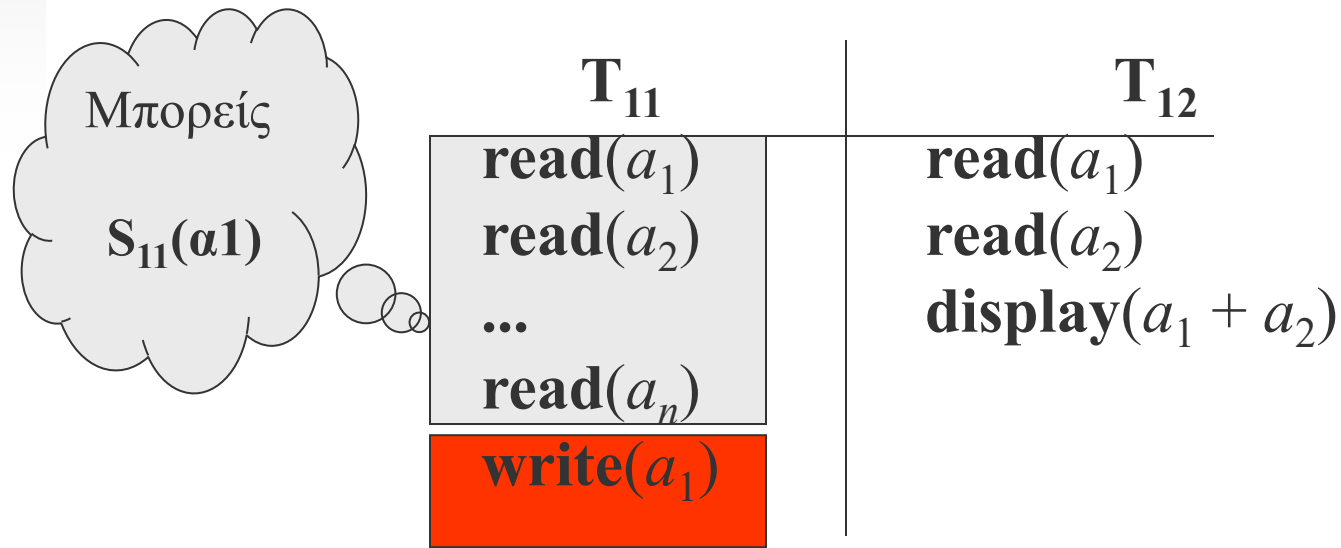
Αναβάθμιση κλειδώματος

- Μέχρι τώρα υποθέταμε ότι κάθε συναλλαγή γνωρίζει εκ προοιμίου όλα τα κλειδώματα που θα ζητήσει.
- Π.χ. $T : \mathbf{R}(\mathbf{A}) \mathbf{R}(\mathbf{B}) \mathbf{W}(\mathbf{A})$ θα κλειδώσει με $\mathbf{X}$ το A στην αρχή, λόγω του $\mathbf{W}(\mathbf{A}) \rightarrow$
$$T : \mathbf{X}_T(A) \mathbf{R}(\mathbf{A}) S_T(B) \mathbf{R}(\mathbf{B}) \mathbf{W}(\mathbf{A}) U(A) U(B) .$$
- Τι γίνεται όμως αν δεν τα γνωρίζει?
- Η λύση έγκειται στην **αναβάθμιση κλειδώματος** (αντίστοιχα, **υποβάθμιση**)

Κανόνες αναβάθμισης

- Αναβαθμίσεις επιτρέπονται μόνο στη φάση αύξησης
- Υποβαθμίσεις επιτρέπονται μόνο στη φάση μείωσης
- Αν υπάρχει και άλλη συναλλαγή που έχει S-lock ένα αντικείμενο, και θες να αναβαθμίσεις από S-σε X-lock, πρέπει να περιμένεις...

Αναβάθμιση

Upgrade από $S_{11}(a1)$ σε $X_{11}(a1)$ προϋποθέτει
να κάνει UNLOCK η T_{12} το $a1$

Θεματολόγιο

- Κλειδώματα – 2 Phase Locking
- Πώς γίνεται στην πράξη?
- Αδιέξοδα
- SQL & συναλλαγές

Αδιέξοδο

- Η κατάσταση κατά την οποία δύο συναλλαγές T και T' αναμένουν η μία την άλλη για την απελευθέρωση κάποιων κλειδωμάτων
- Εναλλακτικοί όροι: «Λειτουργική παύση» ή “**deadlock**”
- Προφανώς, ο παραπάνω ορισμός γενικεύεται για περισσότερες από δύο συναλλαγές

Αδιέξοδο

➤ Θεωρήστε το παρακάτω χρονοπρόγραμμα
 $S1[x], R1[x], X2[y], W2[y], X2[x], W2[x], X1[y], W1[y]$

- Η T1 έχει S-lock στο x
- Η T2 έχει X-lock στο y. Όταν ζητά X-lock στο x, υποχρεωτικά περιμένει την T1
- Η T1 πάει να ζητήσει X-lock στο y, οπότε υποχρεωτικά περιμένει την T2 ...

Γράφος αναμονής (blocking graph)

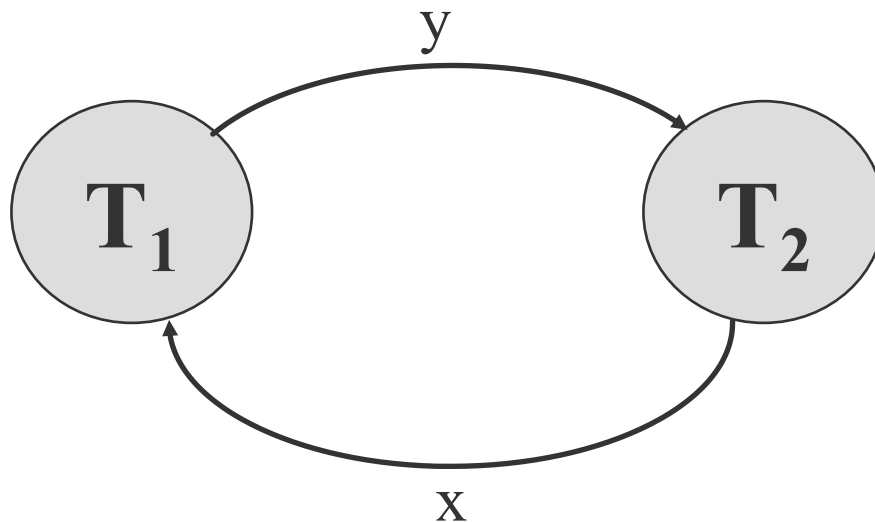
- Για κάθε συναλλαγή και ένας κόμβος
- Μία κατευθυνόμενη ακμή από την συναλλαγή T1 στην συναλλαγή T2, αν η **T1 περιμένει την T2 να απελευθερώσει** κάποιο κλείδωμα
- Επίσης γνωστός και ως γράφος **waits-for**

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Δεν είναι ίδιος με το γράφο
σειριοποιησιμότητας!!!***

Αδιέξοδο

➤ Θεωρήστε το παρακάτω χρονοπρόγραμμα

$S1[x], R1[x], X2[y], W2[y], X2[x], W2[x], X1[y], W1[y]$

Θεώρημα

- **Θεώρημα:** Υπάρχει αδιέξοδο αν και μόνο αν ο γράφος αναμονής έχει κύκλο
- Στην πράξη το σύστημα ελέγχει τον γράφο αναμονής περιοδικά
- Εναλλακτικά, αντί για γράφο, μπορεί να μετρά πόση ώρα μια συναλλαγή αναμένει για ένα κλείδωμα και να την τερματίζει αν περάσει κάποιο όριο...

Ανίχνευση ή αποτροπή?

- Αντί να περιμένουμε να συμβεί το αδιέξοδο, μπορούμε να το αποτρέψουμε προληπτικά
- **Συντηρητικός 2PL**: μια συναλλαγή αποκτά όλα τα κλειδώματα που χρειάζεται στο ξεκίνημα της. Αν δεν μπορεί να τα πάρει **ΟΛΑ**, δεν ξεκινά, αλλά αναμένει!

Εν γένει, προτιμώνται τα αδιέξοδα...

Ποια συναλλαγή θα «τερματιστεί»?

- Αυτή με τα λιγότερα κλειδώματα ...
- Αυτή με τα περισσότερα κλειδώματα ...
- Αυτή που είναι η πιο πρόσφατη ...
- Αυτή που εκτιμάται ότι χρειάζεται την πιο πολλή δουλειά...

*Για το σπίτι: τι προβλήματα μπορεί να έχει η χρήση
timeouts?*

Θεματολόγιο

- Κλειδώματα – 2 Phase Locking
- Πώς γίνεται στην πράξη?
- Αδιέξοδα
- SQL & συναλλαγές

Συναλλαγές και SQL

- ✦ Στην SQL-92 κάθε συναλλαγή έχει:
 - ✦ Μέθοδο πρόσβασης: **READ ONLY** vs. **READ WRITE**
 - ✦ Ένα από 4 επιτρεπτά **επίπεδα απομόνωσης**:
 - ✦ **READ UNCOMMITTED**
 - ✦ **READ COMMITTED**
 - ✦ **REPEATABLE READ**
 - ✦ **SERIALIZABLE**
- ✦ Παράδειγμα χρήσης:
SET ISOLATION LEVEL SERIALIZABLE READ WRITE

Συναλλαγές και SQL

➤ **READ UNCOMMITTED:**

- ✦ Δεν υποστηρίζει κλειδώματα.
- ✦ Επιτρέπεται μόνο σε READ ONLY συναλλαγές

➤ **READ COMMITTED:**

- ✦ Κρατά X-locks για writes, και τα ελευθερώνει στο EOT
- ✦ Κρατά S-locks για reads, και τα ελευθερώνει αμέσως
- ✦ Δεν έχει πρόβλημα με dirty reads (W-R συγκρούσεις), αλλά έχει πρόβλημα σε unrepeatable reads (R-W συγκρούσεις)

Συναλλαγές και SQL

➤ **REPEATABLE READ:**

- ✦ Διαβάζει μόνο ότι προκύπτει από committed συναλλαγές
- ✦ Ελευθερώνει locks στο τέλος (S-locks & X-locks)
- ✦ Ευάλωτη σε φαντάσματα

➤ **SERIALIZABLE:**

- ✦ Αυστηρό 2PL
- ✦ Ανεπηρέαστη από φαντάσματα

SQL-92

Επίπεδο	Dirty Read	Μη επαναλαμβανόμενη ανάγνωση	Πρόβλημα φαντάσματος
Read Uncommitted	Ίσως	Ίσως	Ίσως
Read Committed	Όχι	Ίσως	Ίσως
Repeatable Reads	Όχι	Όχι	Ίσως
Serializable	Όχι	Όχι	Όχι